

Prevenција: EVO - Edukacija vođitelja mladih (radionice, srednja škola, vršnja ki edukatori)

Provoditelj: Mentor

Godina provedbe: 2018

Kratki opis programa

Projekt senzibiliziranja mladih o vrijednostima volonterstva i njihovog uklju ivanja u volonterske akcije u lokalnoj zajednici i školi kroz stjecanje i prenošenje znanja o temi rizi nih ponašanja, zlouporabe sredstava ovisnosti i njenog suzbijanja.

Sažetak programa

Korisnici projektnih aktivnosti su u enici/e tre ih razreda srednje škole (partnera u provedbi).

Projektne aktivnosti su edukativne radionice kroz koje u enici/e stje u znanja o rizi nim ponašanjima i njihovoj prevenciji te razvijaju komunikacijske vještine i vještine potrebne za rad u timu.

Ciklus obuhva a 8 radionica od kojih je posljednja razvijanje akcijskog plana za volontersko djelovanje u svojoj zajednici.

Ovo djelovanje odnosi se na održavanje edukativnih radionica u srednjim školama za u enike prvih razreda od strane vršnja kih edukatora, uz podršku projektnog tima (izvoditelja aktivnosti) te na druge volonterske aktivnosti osmišljene od strane sudionika.

1. Źupanije provedbe

Splitsko-dalmatinska

2. Datum po etka i završetka programa

Datum po etka: 1.10.2017.

Datum završetka: 31.8.2018.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Graditeljsko - geodetska tehni ka škola Split

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sli nih programa

Mjesto provedbe programa: Split

Godina u kojoj se program provodio: 2017-2018

Broj obuhva enih korisnika: 373

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni mehanizmi na koje program cilja

Rizici i mehanizmi: stavovi koji podržavaju korištenje droga, loš školski uspjeh, buntovništvo, niska privrženost školi, prijatelji koji koriste drogu

Zaštitni mehanizmi: vještine donošenja odluka i odupiranje nagovoru vršnjaka, visoka razina samopoštovanja i samopouzdanja, prilike u zajednici za prosocijalno uključivanje

10. Procjena potreba

Način provedbe: Statistika volontiranja koju na temelju izvješća organizatora volontiranja objavljuje Ministarstvo za demografiju, mlade i socijalnu politiku, pokazuje kako su mladi od 15 do 17 godina među najmanje zastupljenim dobnim skupinama volontera - u 2015. godini volontiralo je 5286, a u 2016. 5129 mladih u toj dobi (11% od ukupnog broja volontera). Na području Splita, 6 od ukupno 26 srednjih škola kroz volonterske klubove organizira volonterske aktivnosti za učenike. Iako rezultati svih dosadašnjih inicijativa ukazuju na neprocjenjive dobiti koje one donose djeci i mladima (Generacija za V - Zašto i kako organizirati volonterski program u školi, 2011), činjenica je da volonterski potencijal mladih još nije dovoljno prepoznat ni ostvaren. "Postoji prostor za volonterske programe i promociju volonterskih aktivnosti te potreba i visoka razina motivacije svih zainteresiranih strana." (Generacija za V - Zašto i kako organizirati volonterski program u školi, 2011) U Nacionalnom programu za mlade 2014 – 2017 ističe se kako mladi ljudi predstavljaju ogroman potencijal za razvoj te je stoga iznimno važno podržati sve oblike njihovog aktivnog sudjelovanja, što uključuje i volontiranje. Poticanje mladih na volontiranje predstavlja izvor društvene energije za pomoć skupinama u potrebi, a ujedno je i iskustveni način osnaživanja mladih za aktivnu građansku ulogu u razvoju socijalnog i demokratskog društva. Jednako važnu ulogu volonterstvo ima u razvoju samopoštovanja i vrijednih socijalnih vještina važnih za razvoj svakog pojedinca. (Nacionalni program za mlade 2014 – 2017). Osvještavanje mladih o brojnim dobrobitima koje im donosi volontiranje - mogućnost da budu produktivni i aktivni članovi zajednice, da se oblikuju kao osobe svjesne sebe i svoje okoline te svojih potreba i mogućnosti, da javljaju svoje stavove i vrijednosti - i pružanje mogućnosti da iskuse ove dobrobiti u srži je projekta kojeg prijavljujemo na ovaj natječaj.

Projekt "EVO – Edukacija voditelja mladih" usmjeren je upravo poticanju volontiranja u spomenutoj populaciji, a u području zaštite mentalnog zdravlja i prevencije zlorabe sredstava ovisnosti. Sudionici u projektu, učenici drugog razreda srednje škole sudjelovat će u edukaciji i u volonterskim aktivnostima usmjerenima ostalim učenicima u školi te lokalnoj zajednici. Edukacijom će biti osposobljeni za vođenje mladih i za ulogu vršnjaka i edukatora te će se dio njihovih volonterskih aktivnosti odnositi na održavanje interaktivnih radionica za učenike prvih i drugih razreda srednje škole (partnere u provedbi).

Vršnjačka edukacija je međunarodno priznata metoda koja predstavlja planski vođen i kontinuiran proces kojim obučene, motivirane mlade osobe organiziraju različite aktivnosti sa svojim vršnjacima. Na taj način mladi stječu znanja, stavove, motivaciju i vještine koje će ih osnažiti da zaštite svoje zdravlje i da se odgovorno ponašaju, kako prema sebi, tako i prema svojoj okolini. Također, na ovaj se način mladima pruža mogućnost sudjelovanja u aktivnostima koje ih se izravno tiču te ostvarivanja pristupa informacijama i uslugama koje su im potrebne. Stručnjaci sugeriraju, da se najbolji učinak prevencije ovisnosti postiže upravo kroz vršnjačku edukaciju (Sakoman, 2009.). Manja skupina mladih ljudi se educira da bi prenijeli znanja i vještine većoj skupini vršnjaka. Vršnjačka edukacija potiče i hrabri na preuzimanje odgovornosti za vlastito zdravlje kroz interakciju vršnjaka i igra važnu ulogu u razvoju, usmjeravanju i stabilizaciji mladih ljudi. Mladi raspravljaju u skupini vršnjaka bez tjeskobe, mogu otvoreno razgovarati, i to u prirodnoj sredini i u opuštenom okruženju, mogu biti spontani i otvoreni jedni prema drugima. Tijekom rada u grupi sudionici međusobno surađuju, nadopunjuju se, kombiniraju svoje vještine i sposobnosti kako bi zajednički došli do cilja ili rješenja. U adolescenciji vršnjaci su osobe koje utječu na usvajanje vrijednosti, standarda i modela ponašanja i uz njih učine koji su načini ponašanja primjereni nekim situacijama i koje posljedice tog ponašanja mogu očekivati. Neki

od elemenata utjecaja vršnjaka su: prepoznavanje da se i vršnjaci ponašaju na određeni način (učenije po modelu), dostupnost i pristupačnost vršnjaka u situacijama u kojima odrasli nisu pristupačni, zatim doživljaj onoga o čemu se diskutira kao realno, aktualo (i meni se to može dogoditi) kada se o temi razgovara s vršnjacima u odnosu na razgovore sa odraslima (Stevens, J., *Advocates for Youth, Guide to implementing TAP, 2002*).

Najčešći primjeri vršnjačke edukacije u našoj zemlji su metode interaktivnih radionica u sklopu neformalnog obrazovanja. Vršnjačka edukacija odvija se u malim grupama ili kroz individualne kontakte, na različitim mjestima i u različitim okolnostima, kao što su škole, fakulteti, poslovni prostori, ulice, parkovi, to jest prostori na kojima se mladi okupljaju.

Pristup vršnjačke edukacije posebno je pogodan u području promocije zdravog načina života kad mladi ohrabruju zdrave obrasce ponašanja među vršnjacima. Tema kojom ćemo se baviti u ovom projektu, o kojoj će sudionici učiti i potom prenositi drugima svoje znanje jest prevencija rizičnog ponašanja, posebno prevencija zlouporabe svih sredstava ovisnosti. Temu smatramo posebno važnom u današnjem vremenu, kada istraživanja svjedoče o nezanemarivom broju djece i mladih sklonih različitim oblicima rizičnog ponašanja na razini države (Ilišin, Spajić i Vrkaš 2013., ESPAD 2015., Istraživanje Uporabe sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske, 2015.). Prema Jessoru (1991.) rizično ponašanje jest svako ono ponašanje koje može ugroziti fizičko i psihosocijalno zdravlje i razvoj adolescenata, a to uključuje konzumiranje štetnih tvari, rizično seksualno ponašanje, antisocijalno ponašanje i delinkvenciju. Adolescencija je razdoblje burnih bioloških promjena i prati ih psihosocijalnih zahtjeva kojima se mlade osobe trebaju razvojno prilagoditi i adekvatno odgovoriti na otkrivanje okoline (promjena škole, zahtjevi u školi, previsoka otkrivanja, problemi s vršnjacima ili u obitelji i sl). U tom razdoblju djeca i mladi samostalno donose odluku o sudjelovanju (ili nesudjelovanju) u rizičnim aktivnostima. Adolescenti koji razmatraju različite opcije i uzimaju u obzir moguće posljedice sudjelovanja u rizičnim aktivnostima uglavnom i ne sudjeluju u njima (Wolff i Crockett, 2011, prema Čuranović, 2014). Uloga vršnjačkih edukatora u ovom procesu jest upravo pružanje točnih informacija na temelju kojih mladi mogu donijeti odluku te pružanje pozitivnog primjera odgovornog ponašanja.

Očekivani rezultati: - Razvijena svijest učenika o volontiranju i dobrobitima volontiranja te razvijen pozitivan stav i zanimanje za sudjelovanje u društvenom životu.

- Učenici osnaženi za daljnje aktivno sudjelovanje u zajednici, zajedno osmišljavaju buduće aktivnosti.
- Razvijene kompetencije komunikacije na materinskom jeziku, socijalna i građanska kompetencija te inicijativnost kod učenika uključeni u projektne aktivnosti.
- Smanjena pojavnost upuštanja u rizično ponašanje kod učenika prvih i drugih razreda srednje škole.
- Izgrađen odnos povjerenja između učitelja i učenika prvih i drugih razreda (vršnjačkih edukatora).
- Povećana kvaliteta preventivnog rada na području ovisnosti u školama. Planiramo i nakon ovog projekta nastaviti suradnju s GGTŠ te se redovito informirati o promjenama u preventivnom radu škole.
- Ojačana suradnja između škole i udruge. Suradnja GGTŠ i udruge Mentor traje već niz godina te očekujemo da će ovo partnerstvo uvrstiti suradnju i rezultirati njenom što uspješnijem nastavku u budućnosti.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Opći cilj projekta jest povećanje uključenosti mladih u volonterske aktivnosti.

Specifični: Specifični: (1) senzibilizirati mlade o vrijednostima volonterstva, (2) povećati razinu znanja o rizičnim ponašanjima i njihovoj prevenciji,

- (3) osposobiti mlade za ulogu vršnjačkih edukatora i voditelja mladih,
- (4) zainteresirati i potaknuti mlade na osmišljavanje i organiziranje volonterskih aktivnosti na području škole i lokalne zajednice,
- (5) ojačati suradnju škole i udruge.

13. Ciljana skupina

Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Korisnici su učenicima/e srednje Graditeljsko-geodetske tehničke škole i drugih škola suradnica na projektu.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 373

15. Metode korištene u programu

Radionica

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i učenika

18. Metoda evaluacije

Procesna evaluacija, evaluacija učenika, usmene povratne informacije korisnika

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Aktivnostima projekta „EVO – Edukacija voditelja mladih“ obuhvaćeno je preko 200 učenika triju srednjih škola. Učenicima su putem motivacijskih radionica informirani o projektu, njegovim aktivnostima i ciljevima, upoznali su se s pojmovima volontiranja, rizičnih ponašanja, prevencije. 12 učenika završilo je ciklus od osam edukativnih radionica na kojima su usvojili nova znanja i vještine potrebne za uspješno odolijevanje upućivanju u rizična ponašanja te za aktivno sudjelovanje u zajednici. Iskazali su svoje zadovoljstvo radionicama, stekli su nova znanja i vještine, a posebno istaknuli donošenje odluka, komunikacijske vještine, rad u timu, kritičko mišljenje, zajedništvo. Osnajeni su za aktivno djelovanje u zajednici te su održali 5 radionica vršnjačke edukacije, sudjelovali su u događanjima vezanima uz volonterstvo te su i sami organizirali volonterske aktivnosti.

Ostvarena je suradnja s tri srednje škole te s tri udruge mladih s područja grada Splita. Putem web i Facebook stranica, medija te događanja za građane, građani su informirani o projektnim aktivnostima.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

59500

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 5900

Drugi izvori (HRK):